

#

Tato promluva byla přednesena v arcidiocésní bazilice svaté Markéty v Praze - Břevnově, v místech, která jsou spojena s misíí svatého Vojtěcha, v prvním klášteře Českého království. Jsou to slova povzbuzení zasvěceným osobám po osmi letech svobody, v době, kdy část řeholníků a řeholnic pocituje určitou vyčerpanost a nedorozumění některých otázek. Toto setkání patřilo k hluboce spirituálním a nejdojemnějším během třetí papežovy návštěvy v České republice.

Drazí nemocní, drazí řeholníci a drahé řeholnice, milovaní bratři a sestry!

1. „Kdo zvítězí, toho učiním sloupem v chrámě svého Boha (Zj 3,12). Toto setkání ve starobylé bazilice svaté Markéty, jež je srdcem břevnovského arcidiocésství, je pro mne důvodem k radosti. Na tomto památném místě takřka vytryskl pramen náboženských a národních dějin vaší vlasti.

Jak dobře víte, tento benediktinský klášter je úzce spojen se jménem a lidskými osudy svatého Vojtěcha, který si zde zbudoval útočiště a celou, kde by čerpal v ústraní a modlitbě nezbytnou vnitřní sílu. Klášter, který chtěl a zbudoval za pomoci přemyslovského knížete Boleslava II., se stal kolébkou benediktinského mnišství v Čechách a na Moravě a ohniskem, z něhož vyzařovalo křesťanství v této části Evropy.

2. Svatý Vojtěch se nám po desíti stoletích od svého mučednictví jeví dosud jako vítěz, z něhož Bůh udělal pevný sloup, jenž je oporou vašich křesťanských dějin. Jeho postava mnicha, biskupa, misionáře a apoštola střední a východní Evropy se i dnes prosazuje a předkládá všem styl věrnosti Kristu a církvi, schopné jít až k svrchovanému svědectví mučednictví.

V životopise svatého Vojtěcha, napsaném Brunem z Querfurtu, se čte, že když se světec rozhodl opustit svět, vedlo ho k tomu vyhraněné úsilí: „Una cogitatio unum studium erat: nihil concupiscere, nihil quaerere praeter Christum! - „Měl jedinou myšlenku a jedinou snahu, netoužit po ničem a o nic neusilovat mimo Krista! (Legenda Nascitur purpureus flos, XI)

A právě tento program nám dnes zanechává. Předkládá jej zvláště vám, bratři a sestry, kteří reprezentujete dva základní aspekty křesťanského života: zvláštního připodobnění ukřižovanému Kristu skrze utrpení a zvláštního zasvěcení Bohu a šíření jeho království.

S láskou vás všechny zdravím, spolu s panem kardinálem Vlkem, biskupy a jinými přítomnými a se zvláštní myšlenkou na arcidiocésu, kterému děkuji za slova na uvítanou a benediktinským řeholníkům, kteří nás hostí.

3. Nyní se obrácím na vás, milovaní nemocní a nemocné sestry. Skrze bolest jste připodobnění onomu „služebníkovi Pána, který podle slov proroka Izaiáše „vzal na sebe naše slabosti a nesl naše bolesti (Iz 53,4; srv. Mt 8,17; Kol 1,24). Vy jste skrytou silou, která přispívá mocně k životu církve: svým utrpením se podílíte na vykoupení světa. Bůh i vás, jako svatého Vojtěcha, učinil sloupem v chrámu církve, abyste se stali velmi platnou oporou.

Milovaní nemocní, církve je vám vděčna za trpělivost, za křesťanskou odevzdanost, ba za velkodušnost a oddanost, s jakou nesete, někdy i hrdinsky, kříž, který Ježíš vložil na vaše ramena. Jste blízcí jeho srdci! On je s vámi a vy mu vydáváte cenné svědectví v tomto světě chudém na hodnoty, který často zaměňuje lásku s rozkoší a myslí si, že oběť nemá žádný smysl.

V tomto roce tisícího výročí mučednické smrti svatého Vojtěcha, který je také prvním rokem přípravy na Velké jubileum roku dva tisíce, a jenž je zasvěcen Kristu, jedinému Spasiteli světa, včera, dnes a vždycky, vám svěřuji své úmysly za všeobecnou církev a za církev ve vaší zemi: obětujte svá utrpení za potřeby nové evangelizace, za misijní církev, v níž Pán vzbuzuje i dnes své učedníky, jakým byl Vojtěch; za vzdálené, kteří ztratili víru. Prosím vás, abyste se modlili za práci, kterou církev koná v této zemi: za své biskupy a kněze; za vzrůst kněžských a řeholních povolání; za věc ekumenismu. Svatý Vojtěch, syn českého národa a neohrožený Kristův svědek, kéž vlévá do vás žhavou touhu po plné jednotě křesťanů.

Všechny tyto naděje kladu do vašich rukou a do vašich srdcí, milovaní bratři a sestry trpící. Bolestná Panna, která poznala bolest a jež vás chápe, kéž je vám blízká jako milující Matka.

A zatímco myslím na vás, tvrdě zkoušené tělesně i duševně, chtěl bych se obrátit s naléhavou výzvou na odpovědné představitele národa, aby byli vždy vnímaví a pozorní vůči situacím utrpení, jež jsou v dnešní společnosti. Kéž mají občanští

představitelé i každý občan na srdci potřeby nemocných a kéž rozvíjejí v rámci společnosti účinnou a trvalou solidaritu. Kéž je velkým pokladem civilizace této země respektování člověka a respektování života od početí až do přirozené smrti.

4. Rád bych se nyní obrátil k vám, drazí řeholníci a řeholnice celého národa! Svátý Vojtěch ukazuje každému z vás, jak je možno spojovat kontemplativní život s apoštolským a staví do světla, jak je prozřetelnostní pro církev a pro svět zasvěcený život. Vy tvoříte živou a nezbytnou sílu pro křesťanské společenství. Vzpomínám si na setkání s vámi před sedmi lety v katedrále svatého Víta. Tehdy jste vycházeli z dlouhého a těžkého údobí útlaku, který donutil k mlčení věřící a zvláště vás. I v temných letech jste dokázali vydávat velké svědectví věrnosti církvi. Starší mezi vámi zakusili velká pokoření a utrpení, během dvou úděsných diktatur, nacistické a komunistické. Mnoho zasvěcených osob bylo zavřeno v koncentračních táborech, uvězněno, posláno do dolů a na nucené práce. Avšak oni dokázali i za takové situace dávat příklad velké důstojnosti životem křesťanských ctností, jako jezuita Adolf Kajpr, dominikán Silvestr Braito, sestra boromejka Vojtěcha Hasmandová a s nimi velmi mnoho jiných. Toto bohatství úkonů lásky, oběti a bezvýhradného dávání sebe známých v plném rozsahu jenom Bohu, jistě připravily rozkvět duchovních povolání této nové doby opět nalezené náboženské svobody.

5. Milovaní bratři a milované sestry! Tisící výročí smrti svatého Vojtěcha se na vás přímo a naléhavě obrací. On, muž kultury a modlitby, misionář a biskup, nikdy ve své duši neuhasl původní povolání benediktinského mnicha. Byl pevnou baštou při obraně evangelia.

Pán chce i z vás učinit sloupy ve svém duchovním chrámu, kterým je církev, pro novou evangelizaci. V nové atmosféře svobody, kterou vdechujete a v hlubokých kulturních proměnách i ve změnách mentality si uvědomujete, snad více než v minulosti, jak zasvěcený život naráží na odpor a obtíže a jak se může zdát těžký a nepodložený.

Neklesejte na mysli! Předávejte vysoké a náročné ideály mladým chlapcům a mladým dívkám, kteří přicházejí klepat na dveře vašich domů. Sdělujte jim zkušenost velikonočního tajemství každodenního řeholního života. Intenzivně žijte zář lásky, z níž vyvěrá krása naprostého zasvěcení se Bohu.

Jako svědkové a proroci transcendence lidského života se dejte přímo oslovit „zjeveným Slovem a znameními časů (VC 81) a důsledně žijte následování Krista tím, že se budete všemi silami snažit dosáhnout dokonalosti lásky: „Směřovat ke svatosti: to je souhrn programu každého zasvěceného života, i s výhledem na obnovu na prahu třetího tisíciletí (VC 93). Nezapomeňte, že vy, zasvěcení mužové a zasvěcené ženy, máte vybudovat nové dějiny (VC 110).

6. Tyto dějiny obnovené věrnosti Kristu a bratřím máte psát ve světě plném naléhavých a konkrétních problémů, které volají po vašem velkodušném přínosu. Umějte je poskytnout v plném souladu s evangeliem a s duchem, který je vlastní vašemu zvláštnímu charizmatu. Vaše naprosté darování se Bohu ať vyzařuje přesvědčení a hodnoty, schopné oslovit vaše současníky a zaměřit je k cílům, jež plně respektují Boží plán o člověku.

Zůstávejte ve své činnosti vždy ve spojení se směrnicemi církevních autorit. Bez církve se zasvěcený život stává nepochopitelný. Avšak co by byla církev bez vás, mnichů a mnišek, kontemplativních duší, bez řeholníků a řeholnic, členů sekulárních institutů a společností apoštolského života, věnujících se hlásání evangelia, asistenci nemocných, starých osob a vyhoštěných na okraj společnosti, výchově mládeže ve školách? Církev vás potřebuje! Ve vás ukazuje svou plodnost matky a neposkrvněnost panny.

Umějte šířit kolem sebe smysl pro absolutnost Boha, radost, optimismus, naději. Toto jsou skutečnosti, které vyvěrají z života ponořeného do Boží lásky a krásy a z toho, že „jste nehledali nic mimo Krista, jako svatý Vojtěch.

7. Nejmilejší, vy, kteří jste se zasvětili Bohu, nejmilejší nemocní! Přeji každému z vás, aby uměl odhalit ve své každodenní existenci nezdadatelnou Boží lásku a hojnost jeho milostí a svěřují vás všechny mateřské ochraně Panny Marie, která dokázala u paty kříže zpečetit svou naprostou oddanost Boží vůli rozhodným a důvěryplným přilnutím.

Kéž svatá Panna vede vaše kroky při hledání Krista. A kéž On je jedinou a hlubokou touhou vašeho srdce!

Všem mé požehnání.

PP Jan Pavel II.